

rettede. — Nu kommer jeg til et Punkt, som jeg særlig har glædet mig til at fremdrage; thi idet vi staa overfor denne Lov, skal jeg ikke negte, at jeg overfor det hele Samfund eller den hele Stemning, der for Diebliffet gjør sig gjældende, har moret mig ved at se, at man oppe i Ministeriet udarbejder en Stat af Indtagt, forelægger den i al Nøilighed her, og imidlertid foregaar der omkring os ude i Livet noget saa Mærkværdigt, at det fortjener at fremdrages, naar der er Tale om at beskaffe Indtagten og Formuen. Der kunde jeg atter ønske, at velbemeldte statistiske Bureau, som jeg optere kommer tilbage til, vilde følge lidt mere hastig med, hvad der virkelig foregaar om os, foregaar i Tiden, og ikke vente, indtil der ligger flere Aar imellem. Er der f. Ex. i 1855 eller 1865 eller 1870 sket Noget, saa er det nu muligt, at dette Bureau først bliver færdigt med sine Arbejder i 1874, og naar man saa skal have Nytte af dem, ligger det, der er sket, 10 Aar tilbage. Derved opnaar man sikkert ikke det, som man vilde opnaa ved at have et saadant stadig statistisk Die med, hvad der foregaar. Nu kunde det glæde mig, om der var en eller anden offentlig Indretning hos os, som havde optegnet, hvor mange saakaldte Konfortier der er opstaaet i Løbet af de sidste Aar. Jeg maa bruge et fremmed Ord, thi det have de jo indført; men det vil jo sige navnlyse Pengefælsfaber, som ere opstaaede og som offentlig have vedkjendt sig, at de udbyde saa og saa mange Lufinder i Aktier. Dette er nu det første Trin, hvor man ser en saadan Solglands blusselse op. Man siger: Der er de og de Navne — Navne maa der jo til — vi indbyde til et Konfortium, og vi skulle haave saa og saa mange Penge; de maa jo komme fra et eller andet Sted. Det næste Trin i denne Konfortiums-Mølle er, naar disse Lufinder ere indbetalte. Jeg antager, at Regeringen maa have Kontrol med, naar de ere indkomne. Saa kommer det tredje Trin, der ogsaa maa have nogen Interesse for Regeringen og overfor Landet, navnlig med Hensyn til de Formuer, der skulle sig, nemlig det Udbytte, som disse Aktier have givet. Jeg saaede forleden, at der var 7 Løger — 7 af disse beretigede, af Staten privilegerede Afte-Kvafsalvere — der støttede Oprettelsen af et Wandkonfortium. Man mente, at man ud af nogle Flaasker Wand kunde faae et godt Udbytte; naar man skal 100 Rd. ind i dette Wandkonfortium, blev der lovet 22 pCt. Nu maa disse Wandkonfortiumsaktier aabenbart være paa en og anden Haand. Det er vanskeligt at vide, hvor de ere; thi disse Aktier rende ligesom i den Løg, man i gamle Dage havde med Ringen rundt omkring imellem Fingrene; men nogle af dem give 22 pCt. Jeg skal ikke tale om, at der her i Kjøbenhavn er adskillige af dem. Paa denne Maade ere vi fillede overfor en Mængde anbragte Kontanter og overfor Udsigten til ved at have stiftet disse Kontanter ind i visse Forretninger

at faae et meget betydeligt Udbytte, hvilket imidlertid Altsammen uindgaar det, hvorefter vi tale i denne Lov. Vilde det nu ikke være interessant, om Staten paatog sig til sin egen Efterretning og Oplysning at laade optegne i Aarets Løb, hvor mange af den Slags Pengekonfortier og Pengefælsfaber, der var oprettede, hvor mange Kontanter, der maatte være skjulte deri, og dernæst hvor stort et Udbytte de havde givet, for at det kunde konstateres, at der var saadanne Formuer i Omløb iblandt os her hjemme, som efterhaanden kunde blive til Gjenstand for Beskatning. Jeg vil ikke tale om, hvilken Indflydelse dette i Længden maa have paa de Skattegjenstande, hvoraf Staten dog skal have sit solideste Udbytte; thi i samme Grad, som man kan faae 22 pCt. for at sætte sine Penge i Aarer, i samme Grad er det jo aabenbart, at man ikke gaar hen og sætter dem fast til 5 pCt. i en Eiendom, især da man kan gaa hen og se i Pantebøgerne, at den og den Mand har saa og saa mange Penge paa Rente, som man kan tage Skat af. I den ene Lomme ligger der 100 Rd., som giver 22 pCt., og dem kan Skattekommissæren aldeles ikke se, i den anden Lomme ligger der 100 Rd., som give 5 pCt., og dem kan Skattekommissæren se. Menneskene ere nu ikke saa gode, som de burde være, og som Følge deraf ville de lukke den ene Lomme godt til, og de have den største Fristelse til at flytte de 100 Rd., der give 5 pCt., over i den anden Lomme og faae 22 pCt. af dem; men Virkningen deraf vil blive den, at den Skattegjenstand, nemlig Jorden, hvoraf Statskassen skal have den mest Indtægt, kan komme i det samme Tilfælde som Forpagteren, at nemlig Skatteligningsmændene, naar de komme, ville sige: Sævre Gud, ham kunne vi ikke sætte i Skat, thi han maa betale saa unaadelig mange Penge i Renter. Se, disse ere nu de Bemærkninger, jeg vilde tillade mig at gjøre overfor dette Lovforslag. Det er jo ganske almindelige Bemærkninger, men jeg har ikke villet holde dem tilbage. Jeg vil endnu kun tillade mig at føie en Bemærkning hertil, som staaer lidt i Forbindelse hermed. Vi havde i Jov en Lov om Stempling af udenlandske Værdipapirer. Hvorvidt det vil lykkes derigjennem at faae Noget ind, eller om ikke Letheden ved at komme i Besiddelse af disse Papirer, uden at Nogen mærker det, ogsaa vil have Indflydelse paa at tværte de egentlig synlige Skattegjenstande, vil jeg blot tillige fremhæve. Jeg kan slutte mig til de fleste Bemærkninger, der ere gjorte om enkelte Bestemmelser i Loven, men under den almindelige Erkjendelse af, at vi her staa overfor en høist vanskelig Opgave at løse, vil jeg dog føie Noget til, som sjelden høres ved slige Leiligheder. Naar der er Tale om en Jernbane, kan man være vis paa, at selv til et Ministerium, der ikke yder nogen høj Grad af Hengivenhed, lyder der et Ekko af Tak, og forleden Dag kunde jeg trække en hel Række Perler paa en Snor af Takfigelser til den ærede Minister paa